

«Поверніть Україні дієздатність»

На запрошення Фонду Конрада Аденауера дванадцять молодих політиків із України прибули до Берліна для участі в інформаційній програмі «Вплив молодіжних організацій політичних партій на формування політичних поглядів і ухвалення політичних рішень».

Мовчки, із зняковілими обличчями вислуховують дванадцять молодих політиків із України, які прибули до Берліна на запрошення Фонду Конрада Аденауера, несподівано щирі слова радника з питань зовнішньої політики фракції ХДС/ХСС Німецького бундестагу Ганса-Йоахіма Фаленські. Тремтячим від хвилювання голосом він щойно зауважив «Я надзвичайно розчарований Україною. Ви маєте повернути Україні дієздатність. Ми готові Вам допомогти».

Шість жінок і шість чоловіків, всі – члени молодіжних політичних організацій або депутати міських і районних рад - знають, що він має рацію. Дуже вже явними і серйозними є проблеми та виклики, що стоять перед їх батьківщиною – як у внутрішній, так і в зовнішній політиці, при цьому частина з них є, так би мовити, «домашньою заготовкою». Фінансова криза довела країну до межі банкрутства, довіра Євросоюзу після газової суперечки впала – і це надовго, в зв'язку з цим про швидкий вступ до ЄС зараз не може бути

ніякої мови. Думки населення щодо вступу до НАТО розділені, підготовка до ЄВРО-2012 все ще пробуксовує, в країні відсутня добре функціонуюча судова система та процвітає корупція. Крім того, управління в країні здійснюється занадто централізовано, що заважає швидкому реагуванню, а керівництву бракує політичної культури, що скоріше блокує відповідно серйозний підхід до розв'язання ситуації, ніж сприяє цьому.

Лише декілька тижнів тому було створено нову коаліцію замість старої, що розпалася не в останню чергу через особистий конфлікт між партіями прем'єр-міністра Юлії Тимошенко та президента Віктора Ющенка. Цього разу до них долучився партнер-юніор Володимир Литвин. Втім, і цього часу вистачило, аби знову розпочати окопну війну між колишніми ключовими фігурами Помаранчової революції 2004 року. Він боїться її амбітних зазіхань на свою посаду, вона з недовірою спостерігає за його оборудками під час газового конфлікту з Росією та за його рухом в бік НАТО. Цей конфлікт паралізує країну, його вже ніхто не розуміє – ані Німеччина, ані Європа, ані молоді українці. Ясно лише одне: «Все те, що відбувається в рамках внутрішньої політики, є необхідною передумовою для проведення доброї зовнішньої політики. Внутрішня та зовнішня політика тісно взаємопов'язані», як казав Конрад Аденауер 1958 року.

Але саме до доброї внутрішньої політики сьогоднішній Україні доволі далеко. Для того, щоб змінити ситуацію, для забезпечення майбутнього в країні має відбутися зміна політичних поколінь.

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

**ПРЕДСТАВНИЦТВО
В УКРАЇНІ**

НІКО ЛАНГЕ

Квітень 2009

www.kas.de/ukraine

Мають бути ліквідовані залишки соціалістичного минулого та централізм радянського гатунку. «Саме тому співробітництво з молодими людьми є настільки важливим для Фонду Конрада Аденауера, - обгрунтовує Норберт Бекман-Діркес, референт із питань Центральної та Східної Європи, запрошення молоді з боку Фонду. - Адже їм облаштувати майбутнє в своїх країнах».

Для них тижневе перебування в ФРН є взагалі першим виїздом за кордон. Спочатку з усіх сторін світу вони проїхали потягом по території країни, площа якої є приблизно вдвічі більшою, ніж Німеччина, аби дістатися зі Львова, Кіровограда, Луганська або Донецька до Києва. А вже звідти літаком – до Берліна. І ось – перші враження. «Берлін значно старіший і сучасніший, ніж я думала», - каже Ганна Масна після екскурсії по місту через Потсдамську площу, повз Палац Шарлоттенбург та Меморіал жертвам Голокосту.

Але багато часу на обмін враженнями не залишається. Групу чекає напружена й цікава програма. Поруч із зустрічами з різними осередками молодіжної організації ХДС «Юнге уніон» передбачено відвідування та бесіди в Відомстві Федерального канцлера, Німецькому бундестазі та в Посольстві України в ФРН. Зустрічі з представниками МЗС та Міністерства у справах молоді доповнюють програму. Група завжди уважна й зацікавлена. Нові ідеї та думки ретельно записуються, робиться багато фотографій, відбуваються жваві дискусії. Це пов'язано і з тим, що група об'єднує друзів і суперників. Тут представлено як молодіжну організацію скоріше проросійської Партії Регіонів Віктора Януковича, так і прозахідних «Нашої України» та Блоку Юлії Тимошенко, а також незалежної від партій ВМГО «Демократичний Альянс». Ніко Ланге, який супроводжує групу як керівник Представництва Фонду Конрада Аденауера в Києві, вважає такий склад групи дуже важливим. «Ми не хочемо підтримувати подальше роздібнення

політичних партій – наших партнерів. Наша мета – створити широку платформу для пошуку спільних позицій», підкреслює він. Програма має допомогти подолати суперечки й налагодити контакти всередині групи, що залишаться і після поїздки. Від таких зв'язків і Фонд матиме вигоду. Раніше учасниками програм ФКА були президент України Віктор Ющенко та прем'єр-міністр Юлія Тимошенко. «Дуже багато провідних політиків свій перший досвід перебування за кордоном отримали саме завдяки інформаційним програмам ФКА, - говорить Ніко Ланге. - Це – контакти, які багато значать і на які ми сьогодні можемо розраховувати».

Посол України в ФРН Наталя Зарудна підтверджує: «Програма є корисною для розвитку двосторонніх відносин. Для її учасників важливо побачити все на власні очі. Для того, щоб наступні покоління змогли жити в мирі та свободі, нам слід багато працювати й розвивати демократію. Таким чином, ця програма є інвестицією в майбутнє».

Можна лише сподіватися, що вона принесе високі доходи. Адже, як каже Ганна Масна (26), «Після революції молоді люди нашої країни все менше цікавляться політикою». Якщо з-поміж усього населення політикою цікавляться майже 20 відсотків українців, то серед її ровесників, вважає Ганна, це – литше п'ять процентів. Причин цьому чимало. І через 18 років після проголошення незалежності України партійна система держави все ще страждає від спадку тоталітарного минулого. В більшості партій домінують персоналії. Кар'єра молодих політиків у партійній ієрархії великою мірою все ще залежить від доброзичливості та підтримки керівництва. Намагання демократичних змін знизу в партійних структурах наштовхуються на спротив. Про це говорить Ярослав Горбунов (34) з Києва: «В нашій політиці все ще працюють радянські методи та структури». До того ж материнські партії згадують про свої молодіжені організації лише напередодні виборів. «Вони бояться сильної внутрішньопартійної конкуренції»,

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

**ПРЕДСТАВНИЦТВО
В УКРАЇНІ**

НІКО ЛАНГЕ

Квітень 2009

www.kas.de/ukraine

- наголошує Ярослав. При цьому партії дійсно потребують «політиків нового покоління».

З цим згодні всі учасники програми: в Україні молодих людей тримають подалі від політики, хоча вони, так само як і в Німеччині, мають право голосу, починаючи з 18 років. І навпаки: людей старшого віку політика полюбляє. Вони мають сильне лобі й навіть міністерство, яке ними опікується. При цьому частка молоді та людей похилого віку в Україні приблизно однакова – відповідно 14 та 16 відсотків. Наталя Лаврецька (31) вбачає в такій ситуації замкнене коло. «Молоді люди відчувають несерйозне ставлення політиків до себе, їх відсувають на задній план. Вони відповідають все меншим інтересом до політики». При рівні безробіття серед молоді в 24 відсотки багато хто не бачить для себе ніякої перспективи. Доводиться просто боротися за виживання. Наступає озлобленість, за якої – не до політики. Ярослав Горбунов і Віктор Фрадкін (25) наголошують: «На першому плані в них – заробляння грошей на оплату житла та на навчання, на отримання професії». Українська молодь надзвичайно розчарована економічною та політичною ситуацією в країні. Для Зої Буйницької (27) вихід полягає в наступному: «Ми повинні переконати молодих людей в тому, що вони мають звернутися до політики. Велика ніша, що виникла в останні роки щодо інтересів, має бути заповнена. Люди мусять бути в змозі зробити свідомий вибір».

«Вчитися в Німеччині, - каже Ганна Масна, - значить, зокрема, дізнатися, як можна пробудити й підтримати в Україні зацікавленість молоді політикою». Зураб Кантарія (23) цікавиться передусім федеральними структурами ФРН: «Можливо, подібні структури можна використати і в Україні. Слід організувати нашу політичну систему так само, як у Німеччині. Ініціатива має іти знизу нагору». Ганна додає: «Дуже добре на власні очі побачити відмінність політичних систем наших країн. Відразу стає ясно, чого ще бракує Україні».

Попри всі проблеми на цьому тижні стає зрозуміло, що Україна належить до Європи і є важливим партнером Німеччини – в політичному, економічному та культурному плані. Під час зустрічей згадуються візит пані Федерального канцлера до Києва в липні 2008 року, щорічний День України в Німецькому бундестазі, побратимські зв'язки між населеними пунктами – лише Берлін має трьох партнерів (район Шарлоттенбург-Вільмерсдорф та Печерський район у Києві з 1991 року, район Панков - Пренцлауер берг та Ялта з 2000 р. і район Штеглиц-Целендорф і Орджонікідзевський район у Харкові з 1990 р.), а також те, що після Росії Німеччина є другим за обсягами торговельним партнером України. Уважно прислухається група до слів д-ра Кристофа Ісранга, заступника начальника відділу Східної Європи Відомства Федерального канцлера, коли той підкреслює: «Україна – важливий партнер ФРН. Німеччина зацікавлена в сильній Україні, побудованій на демократичних засадах». Так само уважно слухає вона і Карла-Георга Вельмана, депутата Німецького бундестагу, члена Комітету в закордонних справах, коли той каже: «Україна відноситься до Європи, Київ – це європейська метрополія з європейськими традиціями та культурою. Але їй бракує стабільності. Тут Україна має виконати певні домашні завдання».

*

Олександр Круківський, як і вся група, готовий до цього: «Ми використаємо отриману тут інформацію в нашій політичній роботі. Таким чином ми наблизимо Україну до Європи».

Зураб Кантарія: «Можливо, подібні структури можна використати і в Україні. Слід організувати нашу політичну систему так само, як у Німеччині. Ініціатива має іти знизу нагору».

Наталя Лаврецька: «Молоді люди відчувають несерйозне ставлення політиків до себе, їх відсувають на задній план».

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

**ПРЕДСТАВНИЦТВО
В УКРАЇНІ**

НІКО ЛАНГЕ

Квітень 2009

www.kas.de/ukraine

Ярослав Горбунов: «В центрі уваги молодих людей моєї країни – не політика, а питання того, як вижити».

Галина Янченко: «Молоді люди в Україні практично не цікавляться політикою».

Зоя Буйницька: «Ми, молодіжні організації, маємо заповнити цю нішу».

Віктор Фрадкін: «Через десять років ми хочемо досягти європейських соціальних стандартів із збереженням наших традицій».

Оксана Гуйда: «Отриману тут інформацію я передаватиму далі».

Роман Колісніченко: «Слід краще інформувати людей – зокрема, про можливість вступу до НАТО».

Ганна Масна: «Вчитися в Німеччині значить, зокрема, дізнатися, як можна пробудити й підтримати в Україні зацікавленість молоді політикою».

Валентин Петренко «Отриману тут інформацію ми інтегруємо в нашу політичну роботу й тим самим наблизимо Україну до Європи».